

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-01-15
Besvaras senast
2020-01-29

Till statsminister Stefan Löfven (S)

2019/20:254 Privatiseringar av samhällsfunktioner

Apoteken, elnätet, järnvägen, posten och välfärden utgör viktiga samhällsfunktioner som måste fungera för att landet ska fungera. Dessa exempel på samhällsfunktioner drevs tidigare enbart av det offentliga. I dag ser det annorlunda ut. Under de senaste decennierna har stora delar av vår gemensamma egendom sålts ut och tagits över av privata vinstintressen. Det utgör en stor samhällsomvandling.

Det är svårt att hitta exempel där privatisering av viktiga samhällsfunktioner har inneburit att saker fungerat väsentligt bättre. Däremot är det betydligt enklare att hitta marknadsexperiment som försämrat tillvaron för vanligt folk och gjort samhället skörare. Haveriet med företaget Apotekstjänst, som misslyckades med att leverera livsviktigt material till sjukhus i Mellansverige, är ett färskt exempel på det. Järnvägen är ett annat exempel. Avregleringen av järnvägen med uppsplittring till en mängd utförare av både underhåll och trafikering har lett till att varje aktör ser till sin vinstmaximering, i stället för ett sammanhållet järnvägssystem med största möjliga samhällsnytta.

Vänsterpartiet anser att det finns behov av att tillsätta en statlig haverikommission som ser över samtliga privatiserings- och marknadsexperiment av samhällsfunktioner som drivits igenom under de senaste årtiondena. En sådan kommission skulle bland annat kunna se över vad avregleringarna och privatiseringarna har inneburit när det gäller exempelvis hur säkerhet, transparens, ansvarsutkrävande, effektivitet, stabilitet, klimat, arbetsvillkor och arbetsmiljö har påverkats.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsminister Stefan Löfven:

Avser statsministern att verka för att det tillsätts en statlig haverikommission som ser över samtliga privatiserings- och marknadsexperiment av samhällsfunktioner som drivits igenom under de senaste årtiondena?

.....

Jonas Sjöstedt (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders